

Mia Laiho kok

Kirjallinen kysymys varusmiesten maastoruokailun riittävydestä ja laadusta koronan aiheuttamien poikkeusjärjestelyjen aikana

Eduskunnan puhemiehelle

Koronavirusepidemian hillitseminen on muuttanut puolustusvoimien toimintaa ja samalla myös varuskuntien ruokahuollon käytänteitä. Varusmiehet on jaettu koronatartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi eri ryhmiin, ja ryhmät pidetään erossa toisistaan. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että kaikki eivät voi ruokailla samassa varuskuntaruokalassa, vaan osa saa ruokansa maastossa. Maastoruokailussa ruoka tarjoillaan pääsääntöisesti pakista. Ruoka on sose- tai muhennostyyppistä ruokaa tai keittoa. Salaattia ja hedelmiä ei yleensä ole. Varusmiehiltä ja Varusmiesliitolta on tullut viestiä, että ruoka on yksipuolista ja moni jää nälkäiseksi. Ruoan jakelussa on usein myös ongelmana se, että ne jotka ovat jonossa viimeisinä saavat muita pienempiä annoksia, koska ruokaa ei ole riittävästi tarjolla. Sekä julkisuudessa että saamieni viestien mukaan jotkut varusmiehet ovat laihtuneet huomattavia määriä varusmiespalveluksen aikana. Erityisesti urheilleet ja pitkärakenteiset nuoret ovat kokeneet ruuan riittämättömäksi. Osa varusmiehistä on kokenut, että varuskuntien korona-ajasta johtuvat poikkeusjärjestelyt ruokahuollossa ovat aiheuttaneet sen, että ruokaa ei välttämättä aina saa riittävästi. Ongelmana voi myös olla, että jonon perässä tulijalle ei ruokaa enää riitä kuin pieni annos. Myöskin erityisruokavalioiden osalta on ollut puutteita. Kasvis- ja gluteeniton ruoka sekä muut erityisruokavaliot ovat saattaneet puuttua maastoruokailun ruokatarjonnasta. Tällöin varusmies on joutunut syömään esimerkiksi välipalapatukoita, jos niitä on ollut tarjolla.

Armeijan varuskunnan muonituskeskuksessa syötävä ruoka on ollut riittävää. Ruuan riittämättömyys ja yksipuolisuus koskee nimenomaan varusmiesten maastoruokailuja, eli ns. pakkiruokailuja. Koronaviruksen aiheuttamat muutokset ruokailuun ovat vaikuttaneet huomattavasti ruoan laatuun, ruokailuun ja ruoan ravintoarvoon. Monet varusmiehet ovat syöneet pakkiruokaa useiden viikkojen ajan putkeen ja koska koronan varotoimia on toteutettu keväästä alkaen, niin monen kohdalla maastoruokailu on kestänyt jo useamman kuukauden.

Riittävän ravitseva ja energiapitoinen ruoka on tärkeää paljon energiaa kuluttavalle nuorelle. Erityisesti riittävästä energian ja sekä vitamiinien että proteiinin saannista tulisi huolehtia. Terveellinen ja laadukas ruoka on varusmiehen terveenä pysymisen, jaksamisen ja harjoituksissa pärjäämisen kannalta tärkeää. Ravintosisällöltään laadukas ja riittävä ruoka pienentävät sairastumisen ja rasitusvammojen riskiä. Varusmiehet ovat suorittamassa velvoittavaa asepalvelustaan ja he ovat tuon ajan valtion vastuulla. Varusmiesten omat mahdollisuudet vaikuttaa saatavaan ruokaan ja sen laatuun ovat hyvin pienet. Varusmiehet pääsääntöisesti ymmärtävät kyllä hyvin, että leireillä ruoka ei ole samanlaista kuin kasarmilla. Kun sitä joutuu syömään monta viikkoa putkeen ja

Kirjallinen kysymys KK 615/2020 vp

sitä ei ole riittävästi, niin se ei täytä enää tehtävänsä. Valtion tulee tarjota varusmiehille riittävästi monipuolista ruokaa ja sitä pitäisi olla riittävästi.

Kun koronan aiheuttamat poikkeusjärjestelyt näyttävät edelleen jatkuvan varuskunnissa, tulee nuorten varusmiesten tasapuoliseen ja ravitsevaan ruokaan kiinnittää huomiota. Pakkiruoka kelpaa varmasti sellaisenaan muutaman päivän ajan viikonloppuleireillä, mutta pidempiaikaiseen ruokailuun sen energiataso ja ravitsemuksellinen monipuolisuus ei ole riittävä. Paljon energiaa kuluttavat nuoret tarvitsevat ravitsemuksellisesti täysipainoista ruokavaliota, jotta voivat suorittaa armeijan loppuun hyväkuntoisina.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka hallitus aikoo varmistaa, että poikkeusjärjestelyt eivät heikennä varusmiesten ruoan riittävää ravitsemuksellista sisältöä ja riittävän energian saantia,

kuinka hallitus aikoo huolehtia, että myös poikkeusjärjestelyjen aikana varusmiesten maastoruokailussa on tarjolla riittävästi kasviksia, hedelmiä ja vihanneksia,

kuinka hallitus aikoo parantaa varuskuntien ja varuskuntaruokalan välistä tiedonkulkua erityisruokavalioiden osalta, jotta erityisruokaa syövät nuoret eivät jää ilman ruokaa maastoruokailussa,

mitä toimenpiteitä hallitus on suunnitellut tilanteen korjaamiseksi,

jos maastomajoittuminen tapahtuu lähellä kasarmia, olisiko mahdollista esim. porrastaa ruokailuja varuskunnan ravintolassa hyvää hygieniää noudattaen niin, että useimmat pääsisivät ruokailemaan varuskunnan ruokalassa ja

kuinka hallitus aikoo seurata ja varmistaa, että puutteet ruokailussa korjataan?

Helsingissä 28.8.2020

Mia Laiho kok